

INTERVENCIÓ DE JAUME BARTUMEU CASSANY, CANDIDAT A CAP DE GOVERN ABANS DE LA SEGONA VOTACIÓ ESTABLERTA EN L'ARTICLE 68 DE LA CONSTITUCIÓ

Senyor Síndic, Senyores i Senyors Consellers,

Després de la sessió del Consell General dels dies 28 i 29 de maig comparec novament davant del Consell General, d'acord amb el que estableix l'article 68.4 de la Constitució.

Ho faig per sol·licitar la seva confiança però també ho faig –i els demano excuses per la reiteració– no únicament per ser elegit cap de Govern, no solament per formar un Govern i presidir-lo, sinó per obrir una nova etapa política a Andorra.

Un nou temps per reforçar la nostra democràcia i per avançar en el projecte de modernització del país.

En aquesta segona compareixença, recordo la referència que va fer fa uns anys en aquesta mateixa sala, el cap de Govern Òscar Ribas quan citant Max Weber deia que l'ètica de la convicció és sovint incompatible amb l'ètica de la responsabilitat, que comporta una acció política col·lectiva, al servei de l'interès general.

Comparteixo el pensament de Max Weber. Estic convençut que només la seriositat i el mètode de treball –i la seriositat del mètode– ens portarà a assumir encertadament les decisions que el país necessita i espera.

Aquesta segona compareixença davant el Consell General per exposar el meu programa de Govern em permet ampliar l'exposició del meu punt de vista sobre la crisi actual.

Sense voler fer una reflexió filosòfica, que no s'escau en aquest debat, crec que val la pena que ens preguntem quines són les finalitats de l'economia, entesa com a forma de satisfacció de les necessitats de la gent. Aquesta pregunta ens pot portar a una reflexió més ampla sobre la crisi actual. Perquè és ben evident que es poden fer dues anàlisis de la crisi.

En la primera, la crisi seria una sobtada pujada de febre, una patacada de la qual ens referíem per retrobar, ja curats, l'estat normal. La crisi seria, així, un problema conjuntural que s'hauria d'analitzar des d'una òptica del curt termini.

En la segona concepció, la crisi no és ja un simple espasme sinó la manifestació d'un estat crònic, l'expressió d'un marasme durador. És el revelador del que Lionel Jospin ha definit, el 20 d'abril del 2009, com un "malaise dans la civilisation."

Som, en aquest cas, davant d'una realitat estructural que ens exigeix una visió de llarg termini.

La crisi andorrana actual té a veure, a ben segur, amb les dues representacions. És, en part, una distorsió momentània que hom pot pensar que es pugui superar mitjançant una regulació adequada.

En aquest sentit es pot posar en relació els resultats poc brillants que han anat anunciant en els darrers dies les nostres estacions d'esquí amb el fet que les estacions d'esquí espanyoles hagin assolit, aquesta temporada, els seus rècords d'afluència amb 7,41 milions de visitants, un 21% més que els 5,83 milions registrats la temporada anterior segons xifres de la "Asociación turística de Estaciones de esquí y de montaña".

Però la crisi que ens afecta és també –i al meu entendre és sobre tot– una crisi que posa en evidència un desequilibri més profund, que posa en qüestió el nostre model de desenvolupament. És per això que hi ha qui diu que hi ha una crisi en la crisi.

És, al capdavant, el que ja els deia dijous passat quan afirmava que a la crisi estructural de l'economia andorrana s'hi afegeix aquesta crisi global, que també ens afecta.

La publicació, aquests dies del darrer informe de l'empresa "Standars & Poor's" confirma també l'evolució negativa de la nostra economia.

Com també és força il·lustratiu l'Informe de CÁRITAS del 2008, publicat avui fa una setmana. Queda clar que les mancances socials afecten també els andorrans i persones que resideixen al país des de fa molts anys.

Per això esdevé no solament necessari sinó també urgent que ens puguem posar a treballar ben aviat. I que ho fem en la línia de concertació, que ja vaig definir dijous passat tant amb ApC, a la qual he proposat un pacte de legislatura, com amb Coalició Reformista, amb la qual volem col·laborar en els grans temes d'Estat.

Ahir al migdia vam concretar amb el president del grup parlamentari d'ApC un acord de concertació per a la legislatura 2009-2013.

Els representants d'ambdós grups parlamentaris hem pogut constatar que l'objectiu central compartit és establir allò que s'ha definit amb el nom de "Constitució econòmica" i "Constitució social", que desenvoluparà el Títol II de la Constitució.

Coincidim alhora en la voluntat de tornar la centralitat política al Consell General i fer de l'Article 50 de la Constitució –quan assenyala que és a aquesta assemblea, que representa el poble andorrà, que li correspon impulsar i controlar l'acció de Govern– l'eix vertebrador d'aquesta legislatura.

Val a dir que ApC ens ha proposat anar més enllà en la concertació per encarar un possible govern de coalició. Aquesta segona fase d'aprofundiment de l'acord queda oberta per més endavant.

Senyor Síndic, Senyores i Senyors Consellers,

El passat mes de febrer el president de la República francesa va encomanar l'elaboració d'un informe estratègic per la renovació del sistema econòmic i social francès.

En encomanar l'informe a Jean-Philippe Cotis, Nicolas Sarkozy deia:

“Nous devons être capables de refonder notre modèle économique et social sur une éthique, celle du travail et d'un partage de richesses produites plus juste et plus efficace.”

Penso que ens podem aplicar, adaptant-la a la nostra pròpia situació, aquesta línia d'orientació estratègica.

Dijous passat els deia que l'agenda institucional situava al nivell de l'extrema urgència el desenvolupament de l'anomenada “Declaració del Principat d'Andorra” que el cap de Govern en funcions va signar a París el dia 10 de març.

En el segon torn d'intervencions dels grups parlamentaris, el divendres passat, el portaveu d'ApC, Sr. Eusebi Nomen, insistia en referir-se a l'Article 26 dels convenis marc de l'OCDE a l'hora de parlar d'intercanvi de dades a nivell administratiu. Parlava també de la necessitat de disposar d'un “calendari realista” i de deixar fora les improvisacions.

Estic d'acord amb vostè, Sr. Nomen, en la voluntat de fugir de la improvisació i d'aprofitar el marc que ens ofereixen els textos de model d'acord amb l'OCDE.

Però també penso que hem de tenir en compte la nostra pròpia normativa andorrana, de manera especial la llei 11/2005, de 13 de juny, en l'aplicació de l'acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea relativa a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos.

També divendres passat, el portaveu de Coalició Reformista, Sr. Ladislau Baró, ens deia en relació al compromís de París que hem de ser “prudents i diligents.”

També estic d'acord amb vostè, Sr. Baró. I celebro que coincidim en la necessitat de complir amb els compromisos de l'Estat en els termes i terminis en què van quedar fixats en la declaració de París del 10 de març.

El que cal doncs, molt ràpidament, és iniciar la concertació entre el Consell General i el Govern amb la finalitat d'avançar en la redacció del projecte de llei que permeti encetar el camí de l'establiment de convenis per a l'intercanvi d'informació.

Sense improvisacions, òbviament.

Però també sense dilacions ni excuses, no cal dir-ho.

Perquè en aquesta qüestió no es tracta d'aixecar el secret bancari. Del que es tracta és de reformar el *modus operandi* del sistema financer per introduir-hi una nova regulació que permeti l'intercanvi d'informació en determinats supòsits i, per damunt de tot, amb una millor regulació. El que volem és donar més seguretat i més estabilitat al sistema financer andorrà.

Encarar amb fermesa la crisi econòmica, canviar el model de creixement, enfortir la cohesió social són els nostres objectius.

Reivindico el paper de l'Estat i de la necessitat de l'acció pública per afavorir un funcionament més harmònic de l'economia de mercat. I ho faig assumint el que assenyalava l'article 32 de la Constitució.

En conseqüència proposo:

1. Un govern que generi ocupació i activitat econòmica. Que sàpiga col·laborar amb els agents socials en la promoció de l'activitat empresarial i la creació de llocs de treball. Que gestioni els diners públics amb rigor i eficàcia.
2. Un govern capaç de posar d'acord a totes les Administracions en les grans projectes de país, i de consensuar un pla estratègic per Andorra amb la participació dels Comuns i de tots els sectors econòmics.
3. Un govern que treballi per un nou acord amb la Unió Europea. Un govern que faci de la qualitat i la sostenibilitat el factor diferencial del nostre turisme. Un govern que impulsi també la modernització del comerç.
4. Un govern que doni suport a les famílies. Que faciliti l'accés a les escoles bressol. Que ajudi a fer compatible la vida familiar amb la presència de la dona en el món laboral. Que treballi per fer efectiu el dret constitucional de tothom a gaudir d'un habitatge digne.
5. Un govern que ajudi la gent gran. Que permeti les persones d'envellir a casa amb el suport d'un pla d'atenció domiciliària i els asseguri una pensió de solidaritat. I que sigui un suport pels discapacitats.
6. Un govern que doni més qualitat a l'assistència sanitària. Que reforci el paper dels metges de capçalera i augmenti el nombre d'especialistes.
7. Un govern que faci de l'educació la seva prioritat essencial. Que doti les escoles i els mestres dels recursos i del suport necessaris per tal que l'educació sigui la clau del progrés dels nostres infants i joves.

CONCLUSIÓ

Senyor Síndic, Senyores i Senyors Consellers,

No hi ha cap contradicció entre declarar-se un ferm defensor del paper del Consell General perquè sigui l'impulsor de l'acció del Govern, assumint així el discurs del 19 de maig del Síndic Josep Dallerès –com ho vaig fer dijous passat en el meu discurs– i, alhora, considerar que correspon vertebrar el nou govern a la força política que ha aconseguit la meitat dels consellers generals elegits el dia 26 d'abril.

Tal i com deia Òscar Ribas dimecres passat, “El missatge que resulta de les darreres eleccions, ens agradi o no, és prou clar per interpretar a qui correspon la legitimitat democràtica de formar un govern de manera normal, sense anormals compliments. Altra cosa és la responsabilitat política per la manera com ho fa. I aquesta solament és democràticament exigible després, i no abans, en el marc de les institucions parlamentàries.”

Estem convençuts que un govern que assumeixi aquesta voluntat de concertació amb el Consell General pot desenvolupar una acció positiva en l'impuls de les reformes econòmiques que Andorra necessita.

Tenim moltes opcions, moltes possibilitats de construir una Andorra millor. Però aquestes possibilitats, aquestes opcions de futur d'Andorra no cauen del cel.

Són el resultat d'una situació i d'una història. Són temporals. Si no les sabem aprofitar, serà fora d'Andorra que es decidirà el nostre futur. El temps que tenim és limitat. Però nosaltres estem a punt.

Les responsabilitats del futur govern seran molt feixugues. I s'haurà d'entendre que tot no depèn d'ell. Que li pertoca, per damunt de tot, tornar la confiança a la gent. Incitar, ajudar i acompanyar més que no pas ordenar.

Li caldrà finalment, en mig del soroll, autoimposar-se el temps de pensar i fer compartir l'evidència que només les actuacions que són autèntiques són portadores del futur.

A l'hora d'encetar un nou camí, Andorra necessita ara un escalf col·lectiu, una esperança.

Aquest és el meu compromís: governar Andorra d'una altra manera des del respecte, la confiança, l'eficàcia, la concertació, la transparència i la proximitat.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Casa de la Vall, 3 de juny del 2009